

L $\frac{577-9}{45}$

E. BALODIS

Kā labot bērnu netikumus

Domu spēka
nozīme audzināšanā

- 1) Kas ir mentālisms?
- 2) Harmonijas likumi.
- 3) Kā izskaust sliktos ieradumus?
- 4) Kā vecāki var iespaidot bērnus?

Rīgā, 1931. g.
Mēnešraksta „Vaiņags” izdevums.

6/9
45

L

37

E. BALODIS

Kā labot bērnu netikumus

Domu spēka
nozīme audzināšanā

- 1) Kas ir mentālisms?
- 2) Harmonijas likumi.
- 3) Kā izskaust sliktos ieradumus?
- 4) Kā vecāki var iespaidot bērnus?

Rīgā, 1931. g.
Mēnešraksta „Vaiņags“ izdevums.

0309080997

L. V. B.
In. 241465 ✓

Spiestuve „Liepājas Burtnieks” Rīgā,
::: Valdemāra ielā № 37, tālr. 20581 :::

Kas ir mentālisms ?

Kas ir mentālisms? Mentālisms ir neredzams spēks, bet tik liels un plašs, ka tā garuma, platuma un dziļuma izmērīšanai, visu mērķu un tā pielietošanas noteikšanai, cilvēka dzīve par īsu. Šī spēka iespējamības neaprobežotas. Tas ir saprāta, zināšanu, kā fiziskā, tā sabiedriskā progressa cēlonis. Tāpat tas ir domu, dvēseles, visa zinātniskā, artistiskā un mehāniskā cēlonis. Mentālisms ir visas nelaiemes un laimes, veselības un slimības, neveikmes un panākumu cēlonis, kā arī visu zināšanu pamats. Un tas ir katrā ziņā saistīts ar mūsu aizkapa dzīvi.

Mentālisma likumu varenība un pamati tik pat veci, kā cilvēce, jo tie eksistē no cilvēka radīšanas dienas. Dažādos pasaules progressa laikmetos zināmā mērā gan apzīmēja šī spēka eksistēšanu, bet līdz šim cilvēks nespēja to aptvērt un saprast visā pilnībā. Šad un tad dažādiem ļaudīm izdevās atklāt vienu otru tā noslēpumaino īpašību un, pieņemdami, ka nokļuvuši līdz patiesībai, viņi lika pamatu dažādām zinātnes nozarēm: 1) mesmerismam, 2) hipnotismam, 3) magnetismam, 4) magnetiskai dziedināšanai, 5) spīritismam, 6) gaišredzībai, 7) telepātijai u. t. t.

Visu šo minēto zinātņu pamatā ir mentālisma likumi. Šīs zinātnes dažādu nozaru pētīšana bija cilvēka pārejas pakāpe uz sava garīgā spēka pār-

svara apzināšanos. Lai izmācītos kādu valodu, vispirms jāiepazīstas ar šīs valodas ābeči, tad ar vienbalsienu vārdiem. Ar visu to labi iepazīnušies, varam pāriet uz tālāku valodas pētīšanu. Cilvēks nevar uz reizes aptvērt visas patiesības un visus faktus. Tāpēc arī cilvēce uz pilnību iet lēni, soli pa solim. Viss dabā eksistē, bet cilvēks zina tik to, ko viņš spēj aptvert ar savu prātu un zināšanām. Tas, kas vienam fakts, otram neticama, tukša nojauta. Grūti atrast divus cilvēkus, kuriem būtu vienādi uzskati, kas vienādi izturētos dažādās dzīves pārmaiņās. Pētot minētās zinātnes, cilvēks izgāja «skolas kursu» un sagatavojās uz augstākās patiesības uzņemšanu, kuŗa slēpjas mentālisma likumā.

Pamazītēm cilvēki sāka atzīt šī varenā spēka esamību un deva tam dažādus vārdus. Biologi šo spēku nosauca par «dzīvību», fiziķi par «domām» vai «ētera enerģiju», bet filosofi, kā G. Spensners, par «bezgalīgo enerģiju», no kuŗas viss ceļas. Bībele māca, ka cilvēks radīts pēc Dieva līdzības un Dievs viņu vienmēr mīl un sargā. Bez tam vēl Bībelē aizrādīts, ka cilvēks manto daļu no Dieva varēības un viņam piemīt dievišķīgi spēki.

Līdz 20. g. s. cilvēki nesaprata šo neaprobežojamo spēku. Tikai tad, kad izpētīja sakarus starp fizisko un garīgo cilvēka spēku, zinātnieki saprata šī spēka nozīmi, kuŗu var saukt par māģisku, bezgalīgu un neizmērojamo. Zinātnieki nešaubās vairs, ka prāta iespaids uz miesu daudz stiprāks par mikroba vai kādas slimības baktēriju iespaidu. Ja cilvēks spēj pārvarēt slimības, kā to pierāda zinātnie, kas gan var šaubīties par to, ka viņš var valdīt par dabas spēkiem? Kristus sacīja Jānim: «Kas tic

maniem darbiem, padarīs to pašu un vēl vairāk.»

Mentālisms ir triju lielāko spēju harmoniska darbība orgānismā, kas apbalvots ar saprātu. Šie spēki ir: 1) domas, 2) etera enerģija un 3) griba. Domas ir atziņas, kuŗas uzņem smadzenes. Pie kam, smadzenes uzņem tikai tās domas vai domu vilņus, kuŗi ar tām harmoniski noskaņoti. Etera enerģija ir spēks, kas rodas smadzenēs pa domāšanas procesa laiku. Pateicoties šim spēkam, domas ļaužas no smadzeņu šūniņām uz domās apzīmēto vietu. Griba izsūta un virza uz priekšu šos domu sūtījumus. Tādā kārtā domas, kā etera enerģija, kuŗu pārvalda un rīko griba, ir tik stiprs spēks, kuŗam nekāda mīesa un nekāds attālums nevar būt par šķērslī tā darbībā.

Domas rada enerģiju, bet enerģija spēku. Spēks atkal, savukārt, izsauc darbību un kustību. Domas kustēdamās pārmaina atomus, kas ielenc miesu telpā un izsauc vibrācijas atmosferā. Šie ir domu vilņi. Vājas domas kustas lēni un rada vājas vibrācijas, tāpat kā mazs vējiņš tikko manāmi kustina koku lapas un ziedus. Stipras, neatlaidīgas domas pārmaina atomus lielā attālumā. Tās var salīdzināt ar viesulī.

Bezdrāts telegrāfa izgudrotājs Markoni apgalvo, ka skaņa un vārds, kas plūst izplatījumā, piespiež gaisu tāpat kustēties, kā akmens, kuŗu iesviež mierīgā ūdenī, izjauc tā mieru un piespiež kustēt. Markoni saka, ka šīs vibrācijas skrien gaisma ātrumā līdz galīgam punktam, neskatoties ne uz kādu attālumu un ceļā atrodošais telegrāfa aparāts tās uztver. Tāpat ceļo arī domas, kuŗas iziet

no cilvēka smadzenēm. Tās traucas uz priekšu, neskatoties ne uz kādiem šķēršļiem, kamēr iekļūst cita cilvēka smadzenēs.

Kā labas, tā ļaunas domas, kuŗas griba izsūta no smadzenēm, paliek par dzīvu spēku un neizplūst, neizzūd daudzās skaņās un vibrācijās, kamēr neiekļūst tā cilvēka smadzenēs, kuŗam tās tiek sūtītas. Šīs domas, kuŗas uzņem citi cilvēki, rada viņiem labu vai ļaunu. Kas nepazīst mentālisma likumus, nezina, ka domas tiek pārraidītas un tāpēc uzņem tās neapzinīgi. Un tomēr šīs domas darbojas uz viņiem pozitīvi vai negatīvi.

Katram jāatzīst, ka dažreiz piepēši izjūtam ne ar ko neizskaidrojamu uztraukumu. Ir brīži, ka liekas, ir tikko notikušas vai tūdaļ notiks lielās nepatikšanas. Dažreiz sajūtam sevī lielu enerģijas ieplūdumu, stipru ticību un cerību uz mērķa sasniegšanu. Tas dod spēku vienaldzīgi izturēties nepatikšanās un rūpēs. Nezinu, vai atradīšies daudz domājušu cilvēku, kuŗiem nekad nebūtu licies, ka zināma persona tur viņus savu domu varā, kaut arī skaidri zina, ka šī persona atrodas tālumā. Ir gadījumi, ka cilvēks iedziļinājies darbā piepēži jūt, ka viņam blakus kāds stāv. Negribot viņš atgriežas, paskatās, bet redz tikai tukšu telpu. No jauna viņš neapmierināts iedziļinājas darbā. Tāpat ir gadījumi, ka pēkšņi sajūtam drauga tuvumu, kaut viņš ir tālumā. Pēc dažiem mirkliem tikko domās redzētais draugs patiesi atnāk un mēs izbrīnījušies izsaucamies: «Ēs tikko par Tevi domāju!»

Tas pierāda, cik stipri var sajūst mentālismu un kā citi iedarbojas uz mūsu domām, labiem un sliktiem darbiem.

Šādu domu darbības izteikšanos, labāka nosaukuma trūkuma dēļ, sauc par telepātiju vai intuīciju, t. i., zinātne piešķir to kaut kādiem spēkiem, kuŗi darbojas ārpus mūsu pieciem prātiem. Zinātne pieņem par neapšaubāmu patiesību, ka cilvēks nevar sajust un zināt to, kas neeksistē. Tāpēc visi piemēri un mēģinājumi pierāda ne tikai to, ka šis spēks eksistē, bet arī to, ka cilvēkam ir spējas to apturēt. Tā kā cilvēkam piemīt šis spējas, viņa pienākums tās attīstīt un pielietot cilvēces attīstības laukā.

Zinātne uzskata par neapgāžamu faktu, ka domas ir katras darbības pamatā vai tā būtu vienkārša rokas pacelšana, vai arī veselas pilsētas izbūve. Skulptors ar savām domām dod mālam formu un rada mākslas darbus no marmora gabala. Gleznotājs pirms sāk tēlot gleznu uz audekla, rada to pilnīgu savā fantāzijā. Katra glezna, katra statuja ir gleznotāja domu iemiesojums, bet ja mēs jautāsim viņam, saņemsim atbildi, ka tas ir tikai vājš domu imitējums, vāja fantāzijas kopija.

Domas ir tikai saprāta stars, kas apgaismo smadzenes. Saprāts vienmēr ir eksistējis un eksistēs, jo pasaulē nevar neko jaunu radīt. Tas, ko saucam par jaunu, ir tikai maza dzirkstelīte no saprāta, kuŗu esam iemācījušies saprast. Domas, kuŗas liekas neticāmas, ja tās nevaram salīdzināt ar agrāk bijušām, saucam par fantāziju — iedomām, bet fantāzija kā orgāns, spēja vai cilvēka īpašība patiesībā neeksistē. Šīs domas saņemam pateicoties mentālismam. Tās nav oriģinālas vai izdomātas, izfantazētas. Patiesībā tās ir daļa no Lielā Saprāta, bet mēs pielietojam tikai tās nedaudzās, kuŗas sa-

protam. Domas, kuŗas mums ieplūst smadzenēs, eksistēja jau pirms mums un neizzudīs arī pēc mūsu nāves, bet kļūs atkal citu mantojums.

Pateicoties mentālisma likumiem, varam lasīt un saprast domas, kuŗas sūta citi. Tas, ko citi par mums domā, atstāj uz mums iespaidu, atspoguļojas mūsos un tām ir liela nozīme mūsu dzīvē. Viss, ko runājam (runas dāvanas ir domu izteiksme) vai domājam par citiem, pamudina viņos noteiktas sajūtas. Šo domu darbība un iespaids nosakāms ar gribas spēku, kuŗš to rada un ar tās personas uztveršanas spējām, kuŗai domas tiek sūtītas. Domas, kuŗas izsūta griba, ceļo visos virzienos un iespaido visus tos, kuŗi tās nejauši uztver.

To pierāda neskaitāmi piemēri. Pa domāšanas procesa laiku smadzenēs rodas neredzams spēks, kuŗu sauc par ētera enerģiju. Tas izplūst no smadzenēm elektriskas strāvas veidā un aiznes sev līdz domas. Šī strāva, elektriskie viļņi, tā kā tos nepārvalda griba, nokļūst telpā līdzīgi tvaikiem vai elektrībai brīvā stāvoklī. Tvaiki un elektrība spēlē lielu lomu cilvēka dzīvē. Cilvēks šos spēkus izlieto daudzu savu vēlēšanos sasniegšanā, bet tie jāiemācas ekonomiski izlietot. Tie nav tik vērtīgi, kā mentālisms, jo ja nebūtu domu, cilvēks nevarētu valdīt un izmantot šos dabas spēkus. Tvaiki un elektrība brīvā veidā ļoti bīstami, bet šis apgalvojums attiecināms arī uz nesavaldītām domām. Neviens nevar pat apmēram izrēķināt, cik daudz ļauna tās padara un cik daudz dzīvības izpostā.

Saprotam, ka pie šo vērtīgo spēku savaldīšanas vajag darboties gribai, jo citādi tie tiks nelietderīgi patērēti.

Harmonijas likumi.

Skaņu valoda ir visu pasaulu sfairu valoda. Tā ir pasaules un eņģeļu valoda. — Katrs no mums var sūtīt savus domu vilņus bezgalīgā telpā un saņemt no turienes jaunas domas. Daba ļoti gudri ir ierobežojusi šīs cilvēka spējas. Tā nepielaiž, lai bez sūtītāja piekrišanas domas uzņemtu visa cilvēce. Domu sūtīšanas veidi ir dažādi. Tās var raidīt kā vienai noteiktai personai, tā daudzām vai arī visiem cilvēkiem. Paskaidrošu likumu, kas kontrolē domu uztveršanu. Katra cilvēka garīgā organizācija līdzīga vienādiem mūzikas instrumentiem, kas noskaņoti dažādos toņos. Ar pārliedību varam sacīt, ka dažādu cilvēku dvēseles dzīve dažādi noskaņota. Katram no mums ir it kā savs īpatnējs tonis. Tomēr pasaulē nav maz tādu cilvēku, kuŗu dvēseles dzīve atrodas pilnīgā saskaņā. Tāpēc mūsu sūtītās domas uztver tikai tās personas, kuŗu smadzenes noskaņotas līdzīgi mūsējām. Tās neuzņem pretēji noskaņoti cilvēki. Šīs domas paskaidrošanai pievedīšu sekošu piemēru. Mūzikas instrumentu noskaņošanai lieto kamertoni, kuŗš, piesītot, dod zināmu noteiktu skaņu. Noskaņojot kādu mūzikas instrumentu, skaņotājs atvelk vai saveļk stīgu, kamēr tā pilnīgi saskan ar kamertoni. Pēc tam tāpat noskaņo citas stīgas. Iedomāsimies, ka vairāku personu rokās atrodas kamertoni, kuŗi dod vienādu skaņu. Ja piesītīs vienu, visos vibrēs viena un tā pati skaņa.

bet dažādi noskaņotie kamertoņi uz šo skaņu neat-
sauksies.

Tas neapšaubāmi pierāda, ka skaņām ir savs
noteikts likums. Skaņu pasaulē pazīstams vēl cits
ļoti interesants likums, kuŗam padotas visas skaņas.
Ja atvērtās klavierēs dzied, piem., toni «do», tur
atskan un vibrē ta spats tonis, bet pārējie toņi neat-
saucas. Var izmērīt vibrāciju spēku, kuŗš rodas,
uzsītot pirkstu uz klavierēm. Jānostājas apmēram
pusmetra attālumā un jātur rokā cepure ar iekšpusi
uz klavieru pusī. Pēc tam jālūdz, lai kāds piesit
no sākuma visaugstākos, tad viszemākos toņus.
Mūs pārsteigs lielā starpība šo dažādo toņu atskaņā
uz cepures virspuses. Tādu pašu mēģinājumu var
izdarīt, atrodoties liela orķestra tuvumā.

Noskaņotai stīgai tiek piedots zināms stāvoklis.
Pieskaroties, tā vibrē noteiktu skaitu zekundē. Tā,
stīga, līdzīga vidējam «do» vibrē 256 reizes zekundē.
Viszemākais, cilvēka dzirdei pieejamais tonis, vibrē
tikai 24 reizes zekundē, bet visaugstākais 32768 rei-
zes. Ja kāda cilvēka dvēseles noskaņojums līdzīgs,
piem., vidējam «mi», viņa domu vibrācijas atsauksies
katrā cilvēkā, kuŗa smadzenes līdzīgi noskaņotas.
To skaitu, kas uztver mūsu domas, noteic attālums,
kādu šī doma noiet, bet attālumu, gribas spēks, kas
to sūta. Saskaņā ar šo likumu, domas, kuŗas sūta
pa bezdrāts telegrāfu, uzņem zināmā stacijā. Katrs
telegrāfisks aparāts savādi pagatavots un noska-
ņots. Skatoties pēc vajadzības, šo toni var pārmai-
nīt. Ja sūta pa telegrāfu domas no vienas vietas
uz otru, telegrāfists vispirms pārliecinājas, kā no-
skaņots uztverošais aparāts otrā stacijā. Noskaņo-
jis savu aparātu vienādi ar to, viņš nodod ziņas.

Izsūtītais paziņojums iet uz visām pasaules malām, bet to uztver tikai tas aparāts, kurš vienādi noskaņots. Ja uztverošie aparāti daudzās vietās vienādi noskaņoti, tie visi vienā un tanī pašā laikā saņem tās pašas ziņas, jo domu viļņi, elektrība un gaisma noiet zekundē 280,000 klm.

Cilvēka dvēseles noskaņojums atkarīgs no domu rakstūra un gribas spēka. Mūsu smadzenes vienmēr ir pilnīgā saskaņā ar dažu citu smadzenēm. Zināmā mērā tās saskan ar visu cilvēku smadzenēm. Par nožēlošanu, šī viena cilvēka smadzeņu saskaņa ar citu cilvēku smadzenēm ne vienmēr saistīta ar viņa personīgo gribu. Šai domu vienādībai pa lielākai daļai ir gadījuma raksturs. Pa daļai tas arī atkarājas no apstākļiem, jo ne katrs pazīst pareizas domāšanas likumus un prot savas smadzenes tā noskaņot, kā grib. Tās ziņas vai domas, kuŗas viņš saņem no apkārtējiem cilvēkiem, bieži rada vairāk ļauna, nekā laba un viņa liktenis pamazām kļūst atkarīgs no citiem.

Bieži dažādu panākumu noslēpumi meklējami mākslā saņemti no citiem vajadzīgās domas. Katrs cilvēks var sevi noskaņot tā, lai atrastos pilnīgā saskaņā ar citu domām. To var salīdzināt ar mākslu piemēroties apstākļiem, citu garšai un jaunam dzīves veidam. Katrai domai, tāpat kā tonim, ir savs zināms vibrāciju skaits. Tāpēc mīlestībai ir viens tonis, ienaidam otrs. Ja kāds sūta ienaida domas, tās atrod atbalsi tikai tos cilvēkos, kuŗi spēj ienīst. Šīs domas izsauc ienaida jūtas citos cilvēkos, paliek stipras, plašas, pēc tam atgriežas pie izsūtītāja un padara viņam ļaunumu. Sūtīdami mīlestības un labas, cēlas domas, tās daudzkārtīgi saņemam

atpakaļ. Ja kādam vajadzīga palīdzība darbā, kāda izgudrojuma papildināšanā vai arī nopietnas apņemšanās realizēšanā, jākoncentrējas, labi jāpārdomā un jāsūta domas pie tiem, kas var sekmēt šo mērķu sasniegšanu. Citi cilvēki, labprāt dos sava domu spēka palīdzību tik daudz, cik varēs. Viņi sūtīs visu to domu spēku, kas nebūs padots stiprākiem iespaidiem, kuŗi nāk no cita avota. Mēs visi esam harmonijā un mūsu domas vienmēr atrod atbalsi to smadzenēs, kas tiecas pēc tām pašām idejām. Mūsu domas neatradīs atbalsi tikai tos, kuŗu smadzenes nevar uzņemt šīs domas. Tomēr katrs cilvēks var atrast atbalsi citos, sūtīdams viņiem pieejamas un saprotamas domas.

Vienmēr mums jāmeklē garīga satiksme ar citiem cilvēkiem, lai varētu smelt viņu domu spēku un pielietot to savām vajadzībām. Lai saņemtu pilnīgākas un gudrākas domas, ar gribas palīdzību attiecīgi jānoskaņo savas smadzenes. Mēs atrodamies pastāvīgā satīsmē ar citiem, kuŗu smadzenes tāpat noskaņotas, kā mūsu. Viņi uztver mūsu domu viļņus. Labākais pierādījums ir īstas draudzības un dziļas piesiešanās piemērs. Visur, kur divas smadzenes, vai divas dvēseles vienādi noskaņotas, redzama laimes un vienības sajūta. Ar koncentrāciju un domu darbību piemērojamos tiem, kuŗi spēj mūs saprast.

Kā izskaust sliktos ieradumus.

Ja cilvēks nogājis no patiesības ceļa, tas vēl nepierāda, ka viņam nepiemīt labas īpašības. Tāpat tas nepierāda, ka viņš nav spējīgs cēli domāt un cēli

rikoties. Katrs no mums var apmaldīties. Vājas gribas cilvēki bieži noiet no īstā ceļa. Visbiežāk tas notiek pateicoties sliktu cilvēku domu iespaidam, retāk aiz vēlēšanās sliktu darīt. Šie nelaimīgie drīzāk nožēlojami, nekā nosodami. Bieži viņi mēdz būt tikai citu domu vērgi. Tas izskaidrojams ar viņu iedzimto vājo raksturu un gribu, jo viņiem nav stipras tieksmes, nedz vēlēšanās.

Tiem, kas ievērojuši savas nevēlamās rakstūra īpašības, kuŗas izsaucis citu sliktais iespaids, tāpat vajadzīga palīdzība, kā slimiem. Ja tos novietotu citā sabiedrībā, patiesu, īstu cilvēku uzraudzībā, tie ātri padotos jauniem iespaidiem un labotos. Kur cīnas labs ar ļaunu, tur vienmēr uzvar pirmais. Katrā no mums vairāk laba, nekā ļauna, jo cilvēks radīts pēc Dieva līdzības. Daudzos šīs labās tieksmes apslēptas un it kā gaida, lai kāds labvēlīgs iespaids tās atklātu, pabalstītu un attīstītu. Ja gribam izskaust sliktās īpašības citos, mūsu domām jābūt tirām, cēlām, jo citiem nevaram dot to, kā pašiem nav. Mūsu prāts vienmēr nodarbināts ar kaut kādām domām. Šīs domas valda par mums. Tāpēc to cilvēku smadzenēs, kuŗas gribam labot, vienmēr jāuztur labo domu iespaids. Tā izskaidrojams lielais noslēpums, kā atsvabināties no nevēlamiem ieradumiem. Patīkami dzīves apstākļi, cēlas domas un laba sabiedrība atstāj iespaidu uz katra sliktā cilvēka raksturu. Tiklīdz pārmainas domas, ļaunums izzūd un dod vietu labam.

Cēlam rakstūram jāiespaido līdz cilvēki, iepotējot viņos savas labās

domas. Tam nevajag apstrīdēt un noliegt dažādas cilvēka darbības. Nevajag arī atgādināt un izcelt to sliktās īpašības, bet izskaust ļaunu, aizrādot uz priekšrocībām, kas saistas un rodas no cēlām domām un pareizas dzīves. Tāpat tam jāuztver un jāizceļ visas labās tieksmes un jāvirza to domas pa gaišu ceļu, lai tās atsvabinātu no ļauna, noziedzīga iespaida. Nevajag pielietot spēku, spaidus, nevajag kritizēt un noliegt, bet pacietīgi un neatlaidīgi iespaidot ar iedvēsmi. Sarunājoties ar cilvēku, kuŗu gribam labot, nevajag nosodīt un pazemot viņu, bet, pielietojot pareizas domāšanas likumus, piepildīt viņa smadzenes ar cēlām, augstām idejām. Tās pašas no sevis izskaudīs visas sliktās domas un tieksmes. Veltī censties iznīcināt ļaunu, ja to vietu nevar piepildīt ar labu. Pār-labojot sliktās īpašības, jāiedvēš labās. Jāizskauž un jānovērš sliktais iespaids un tā vietā jādod augstas, cēlas idejas. Tas visvienkāršākais un dabīgākais sliktu īpašību un ieradumu izskaušanas līdzeklis. Un to nav arī grūti pielietot. Nav jāaizmirst, ka sliktas īpašības un ieradumi ir sliktu domu izteiksme. Tāpēc pārmainot domu virzienu, pārmainīsies cilvēka rakstūrs, jo cēlas domas rada cēlu cilvēku.

Kā vecāki var iespaidot savus bērnus.

Vecākiem, kuŗi grib vadīt savu bērnu attīstības gaitu, jāsak tie iespaidot jau pirms dzimšanas. Ja tie nolems jau pirms bērna dzimšanas, kādām vajadzētu būt viņa spējām un rakstūram, tiem būs vieglī iespaidot bērnu pēc tā dzimšanas.

Vecākiem jāsaprot, ka bērns nav atbildīgs par

savu rakstūru un tieksmēm, kurus tas manto, jo pats sevi viņš nerada. Ja bērnam slihts rakstūrs, jaunas tieksmes un ieradumi, par to jāatbild vecākiem. Tādos gadījumos bērns ir vecāku muļķības un nespēka nevainīgs upurs un to kopoto domu dzīvs atspoguļojums. Ja vecāki apzinātos savu lielo atbildību un pielietotu pareizas domāšanas likumus, to bērniem būtu labas, cēlas rakstūra īpašības un tie saistītu pie savas miesas vecāku domām un vēlēšanām piemērotas dziļas dvēseles. Tiem vecākiem, kuriem grūti iespaidot savus bērnus, jāievēro sekoši padomi.

Vispirms vecākiem jāsaprot, ka par daudziem bērnu nepareiziem darbiem jāatbild viņiem, bet ne bērniem. To apzinoties, vecāki izturēsies pret bērniem visos gadījumos saudzīgāk un ar lielāku simpātiju, kā arī tik nežēlīgi nenosodīs bērnus par tiem defektiem, kurus viņi mantojuši caur vecāku vainu. Katram zināms, ka sabojātu priekšmetu daudz grūtāk pārtaisīt, nekā pagatavot jaunu. Tāpēc katram, kas grib redzēt labus panākumus, jāapbruņojas ar lielu pacietību un neatlaidību. Pie bērnu audzināšanas vecākiem jāsaprot, ka viņiem darīšana pašiem ar sevi. Viņiem vienmēr jābūt stingriem, bet pazemīgiem. Pirms tie sāk iespaidot savus bērnus, viņiem jāiemācās pārvaldīt sevi. Vecākiem vienmēr jācenšas izslēgt no sevis visus zemos instinktus. Tie nekad nedrīkst padoties naidam un uztraukumam, citādi viņu pūles būs pilnīgi veltas. Ja vecāki bērnos grib attīstīt vīrišķību, gribas spēku un mieru, viņiem vispirms sevī jāredz šīs īpašības. Nemācēdami par sevi valdīt, uztraukdamies, padočdamies jaunām tieksmēm un jūtām, viņi arī bērnos

attīstīs tās pašas īpašības. Tādos gadījumos gaidāmo labo rezultātu vietā, viņi redzēs pretējo. Bērnu rakstūrs paliks vēl ļaunāks. Vecāki, kuŗi apzinās, ka neprot valdīt pār sevi, bērnu audzināšanā var pielietot tikai pareizas domāšanas likumus. Tiem jāstrādā ar bērniem tikai tad, kad viņi labi noskaņoti, mierīgi. Tas nepieciešami tāpēc, lai bērnos iekļūtu tikai vēlamās, labās domas. Ir dažādi bērnu iespaidošanas paņēmieni. Vakaros, gulēt ejot, lai māte vai tēvs, nosēžas pie bērna gultiņas un viņu gļaudot runā par skaistām, cēlām lietām. Tad bērna un vecāku jūtas būs harmoniski noskaņotas. Bez tam vecāki, bērnam iemiegot, var dot dažas iedvēsmes: «Tu gribi būt labs bērns», «tu nekad nedusmosies», «tu neraudāsi», «tu mācīsies», «tu paklausīsi vecākiem» u. t. t. Sarunājoties ar bērnu, nekad nevajag izcelt viņa sliktos darbus, jo tas izsauc bērna smadzenēs attiecīgas domas un tas, ko vajadzētu aizmirst, atkal uzaust viņa atmiņā ar agrāko spēku. Vecāku domas tikai tad atstāj iespaidu uz bērnu, ja tās harmoniski noskaņotas. Citādi visas pūles būs veltas. Ja bērna dzīve pildīta ar skaistām, cēlām un augstām domām, idejām, viņa smadzenēs nevar būt vietas nekam ļaunam. Bērna rakstūrs atkarīgs no iedzimtām īpašībām. Vecāki, kuŗu rakstūrā pārsvaru ņem negatīvās īpašības, atstāj negatīvu iespaidu uz bērna rakstūru. Vecāku domas un viņu darbi liek dziļas pēdas nākošās paaudzēs.

Statistika rāda daudz interesantus iedzimtības piemērus. XIX. gadu sīmteņa sākumā Anglijā nomira kāda liela noziedzniece. Viņa bija vairāku bērnu māte. Katrā bērņā bija iedzīmtas tieksmes uz noziegumu. 1900 gadā pēc oficiāliem pierādīju-

miem noskaidrojās, kā šai sievietei bija 500 pēcnācēji — šīs ģimenes locekļi. Katrs ģimens loceklis, mazākais vienu reizi tika sodīts par kaut kādu noziegumu. Par slepkavību bija sodītas 23 personas. Šīs sievietes pēcnācēji 100 gadu laikā valstij izmaksāja 1 milj. sterl., kurus izdeva par dažādiem tiesu procesiem. Šie neskaitāmie noziegumi bija vienas noziedzīgas sievietes domu rezultāts. Tā kā šīs sievietes domas bija noziedzīgas, virzītas uz jaunu, tās atstāja iespaidu uz bērniem un tiem atsauca savām jaunām domām piemērotas dvēseles. Visi tie piedzima ar noziedzīgām tieksmēm. Vienīgā labošanās iespējamība bija aiziet no mātes iespaيدا un uzņemt citas, labākas sabiedrības iespaidus un domas.

Tā kā iekšējās tieksmes bija stipri izteiktas, pilnīgi dabīgi, ka viņi meklēja sev līdzīgi noskaņotu sabiedrību. Un viņi to arī atrada. Tā mātes grēks piemeklēja bērnus līdz trešam un ceturtam augumam. Iedzimtības likums ļoti labi izskaidrojams ar domu pārraidīšanas likumu. Tā, rakstūrs paliek mūžīgs un mūsu darbi, kā labie, tā ļaunie, kļūst par paaudžu mantojumu. Labs psihologs, redzēdams bērnu, pilnīgi pareizi noteiks viņa vecāku raksturu. Iedzimto jaunumu grūti izskaust no pirmās paaudzes, bet jaunās tieksmes pamazām var iznīcināt, pateicoties labākas apkārtnes iespaidam. Tā katra nākošā paaudze var kļūt arvien labāka un labāka.

Vecāku pienākums rūpēties par bērnu nākotni. Tas vispirms jā dara domās. Viņiem jā sēj un jāpotē bērnu augošās smadzenēs labas, cēlas, augstsirdīgas un ar mīlestību pildī-

tas domas. Viņiem jāieaudzina bērnos uzskats, ka labsirdība, pieklājība un piemīlība ir labākie cilvēka cēluma izteicēji. Bērnam jāsaprot, ka šīs īpašības daudz lielākas un cēlākas, nekā vislabākais nummurs latīņu valodā. Vecākiem jāieaudzina bērnos cienība pret sevi un jāiemāca cienīt mājas mieru un svētumu. Viņiem vienmēr jāapsver, ka mīlestība, visas cēlas jūtas un domas daudz dārgākas par zeltu, sudrabu un visiem dārgakmeņiem.

Mēnešraksta „VAINAGS“

redakcijā dabūjamās sekošās grāmatas:

- 1) *Mēnešraksts «Vainags»* iznāk reizi mēnesī un maksā:
gadā Ls 10, pusgadā Ls 5,50, mēnesī Ls 1,
- 2) *Mēnešraksts «Zvani»* no 1926.—1928. gadam. Atsevišķs nummurs maksā Ls 0,50
komplekts no 12 nummuriem Ls 6,—.
- 3) E. Apares: *«Sapņi un nojautas kā slimību un nākotnes vēstneši».* Maksā Ls 0,50.
- 4) E. Balodis:
  - 1) *«Okultisma mācība par cilvēka sastāvu un dzīvi pēc nāves.»* Maksā Ls 0,50.
  - 2) *«Domu spēka nozīme cilvēka dzīvē».* Maksā Ls 0,50.
  - 3) *«Apzinīga domu spēka pielietošana sevī veidošanā».* Maksā Ls 0,50.
  - 4) *«Domu spēka dziedinošais un atjaunojošais iespaids uz organismu».* Maksā Ls 0,50.
  - 5) *«Domu spēka nozīme audzināšanā».* Maksā Ls 0,50.

Minētās grāmatas dabūjamās mēnešraksta «Vainags» redakcijā, *M. Kalēju ielā 24*. Uz pieprasījumu tiek pienestās mājās bez sevišķas atlīdzības par to. Piesūta arī uz pēcmaksu.

**Mēnešraksta „VAINAGS“
redakcija.**

Mēnešraksta „VAINAGS“

izdevumu ideoloģija atšķirās no citiem gara zinātņu izdevumiem ar to, ka viņa garīgās būtības likumību redz nevis abstraktā, nerasniedzamā, un ar materiālo dzīvi nesavienojamā illūzijā, bet gluži otrādi, garīgās likumības būtības tieši prasa tās savienošanu ar matēriālo.

Garīgās būtības spēki izpētami, aptverami, sasniedzami un to neaprobežotā vara izmantojama cilvēka dzīves grūtību pārvarēšanā un labklājības iegūšanā. Cilvēka dzīvei, darbībai, cīņai un tieksmēm pēc garīgā ir nozīme tikai tad, ja ar šo garīgo spēku cilvēks dzīvi uzvar un kļūst par tās kungu, bet ne nožēlojamu vērgu.

Mēnešraksta «Vainags» izdevumi ir veltīti šī mērķa sasniegšanas noslēpumu atklāšanai un viņa rīcībā ir pilnīgs, sistēmātizēts šīs idejas praktiskās piepildīšanas matēriālu krājums. Tas dod iespēju ikvienam domājošam cilvēkam ieraudzīt patieso dzīves seju, reāli iegūt psihisko spēju īpašības un nākt sakarā ar tā pasaules uzskata spēkiem, kuri par dzīvi valda.

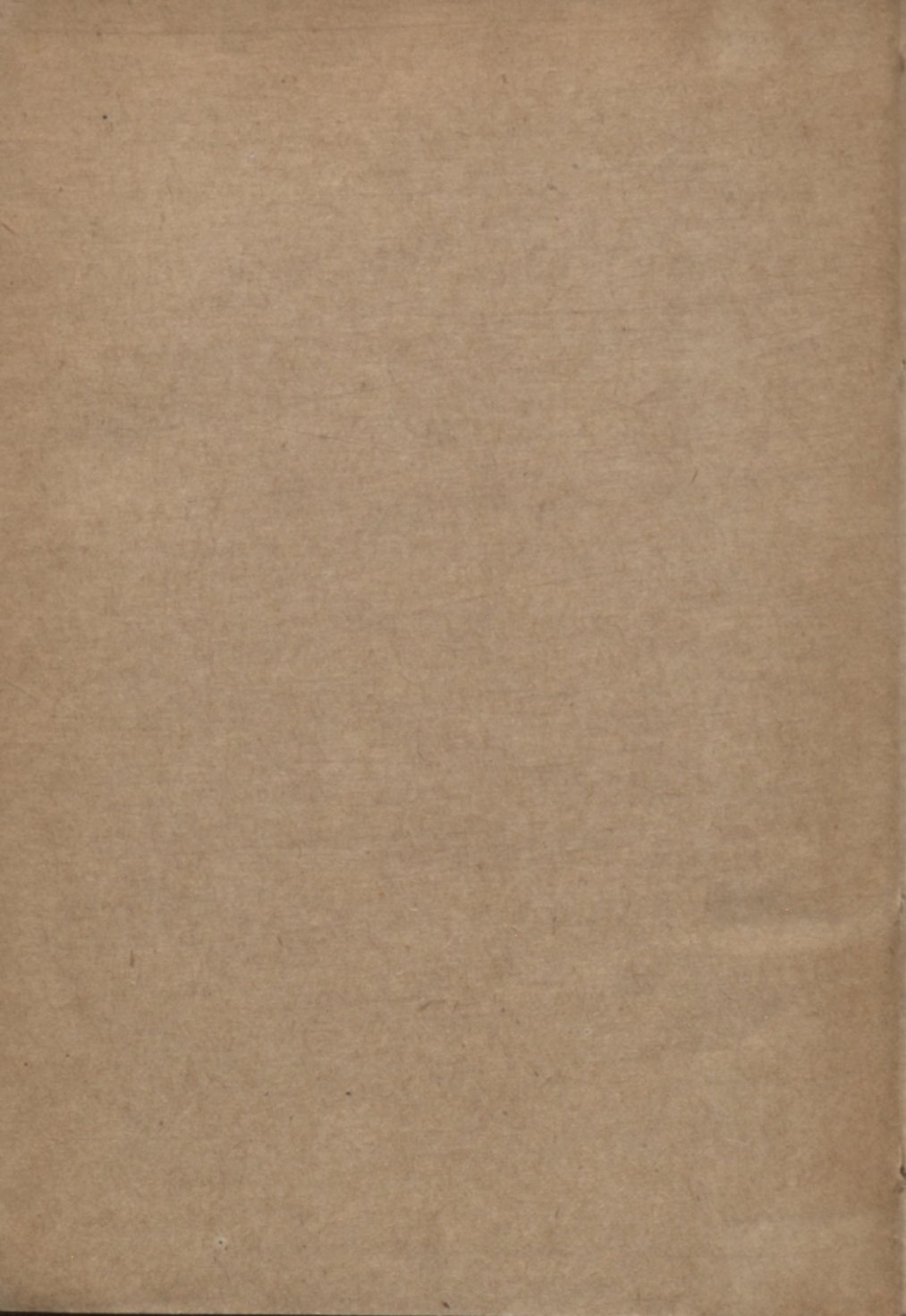
Mēnešraksts «Vainags»,
Rīgā, M. Kalēju ielā 24.

---

7 FEB 1931

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309080997